

Et incarnatus est
de Spiritu Sancto
ex Maria,
Virgine
et
Homo
factus est.

*Het „wonder” dat bij het omdraaien van de schakelaar
het licht niet aangaat, het „wonder”, dat ons televisie-
toestel het plotseling niet meer doet, maakt méér indruk
op ons dan het dagelijks wonder, dat wij in onze huis-
kamer kunnen zien wat in Hilversum, Parijs of New
York geschiedt, - verbaast ons méér dan het wonder dat
geluids- en visuele golven in elke straat, steeg, kamer of
kelder van elk gehucht van elk land ter wereld tegelij-
kertijd doordringen.*

*Het wonder dat wij kunnen zien,
het wonder dat de mens in geluid kan omzetten wat in
zijn wonderlijke binnenste omgaat,
het wonder dat wij daardoor anderen kunnen doen ho-
ren en begrijpen wat wij denken en voelen,
het wonder dat wij kunnen denken,
het wonder van ons geheugen,
het wonder van de smaak,
het wonder van de reuk,
het wonder van blijdschap, vreugde, genieting,
het wonder van het verdriet,
het wonder van de schoonheids-ontroering,
het wonder van muziek en poëzie,
het wonder van de geboorte,
het wonder van het „Ik”
wonderen, die wij dagelijks ervaren, maar achteloos en
indolent, ons niet bewust van het wonderbare.*

*Want het wonderbaarlijke van het wonder slijt als we
er aan gewoon raken. En tóch blijven het wonderen,*

ook voor hen, „die er alles van weten”, juist voor hen zelfs, omdat elk méér weten telkens opnieuw een onafzienbaar veld van het nog-niet-gewetene ontvouwt.

* *
*

Zo is het ook met de Epiphanie, de openbaring aan de wereld van Maria's geheim - haar op wonderbaarlijke wijze medegedeeld - dat zij het menselijk, vleesgeworden aanzien zou geven aan Jezus Christus, die vóór alle eeuwen geboren werd uit de Almachtige Schepper en die uit Hem voortkomt zoals licht straalt uit licht, waarachtige God, één, en in het diepste zijn medezelfstandig met de Almachtige Vader en gelijk aan Hem in heerlijkheid.

De epiphanie, die over de gehele wereld werd verkondigd. Niet aanvaard door tallozen. Aanvaard door velen en door dezen beleden met mond en hart. Nooit met het verstand, dat het onbegrijpelijke niet bevatten kan. Maar wél aanvaard in hoop en verwachting en in geloof, dat een weten zonder kennen, een weten zonder begrijpen schenkt.

* *
*

Maar ook dat Wonderbare is te midden van ál het dagelijks zichtbare wonderbaarlijke, gewoon geworden: de mond is gaan spreken wat niet meer opwelt uit het hart;

het denken over het mysterie werd verland omdat ons verstand stilstond voor de grootsheid van het Wonder. O ja, wij geloofden, maar ons geloven werd meer een niet-niet-geloven, dan een bewust aanvaarden van en een afgehele overgave aan het Ongelooflijke.

Het geloof is een act van erkenning van de grenzeloze beperktheid van ons verstand, een weten, dat er in het ongewetene ongeweten mogelijkheden schuil gaan, het zich met eigen vrije wil bewust open stellen voor verlichting en openbaring, ook als die het menselijk verstand verre te boven gaat.

Ons geloof werd een vervaagd geloof, diffuus, uitgehouden door de sleur van het niet-ongelovig zijn. Het feest der Incarnatie werd door ons gesaeculariseerd in kribbe en herders, os en ezel, hulst en mistletoe, in Tannenbaum en kerstkrans.

Wel flikkerde jaar in jaar uit het mysterie der Incarnatie rondom Kerstmis even op, als wij zongen of hoorden zingen van de herdertjes die bij nachte in het veld lagen en werden wij ook even stil in de stille heilige nacht en kwam er - onverdiend - een ogenblik van aangename, onverklaarbare vrede in onze harten.

Voor vele gelovigen is de Incarnatie een wereldvreemde openbaring, voor anderen een platgetreden vanzelfsprekendheid, door henzelf nooit door gedachte, woord of daad tot leven gebracht. Voor weer anderen een dierbare vrome legende die wijding geeft. En die allen zeggen nochtans, soms luidop - te geloven in Jezus Christus onze Heer, die ontvangen is van de Heilige Geest, geboren uit de Maagd Maria. Het mysterie der Incar-

natie is voor hen zo wonderbaarlijk als Wonder afgesloten, dat de zegging ervan hart en geest nauwelijks beroert. Het orgel preludeert veelal niet meer eer het ingetogen wordt uitgezongen, knie noch hoofd buigen zich nog voor het „et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine.

* *
*

Felix culpa, gelukkige schuld van diegenen, die geïmponeerd door het Wonder, trachten het mysterie te vergeefs met hun verstand te doorgronden. Maar konden zij daarom het ongelooflijke niet meer geloven, zij hebben de wereld tenminste wakker geschud uit het passieve niet-ongelovig zijn, uit het gedachtenloos en achteloos aanvaarden, uit het heilige schennende onverschilligheid.

Hun goedbedoelde poging om het mysterie te onthullen door het te willen rangschikken onder de orde van de door God geschapen natuur - waarbij zij struikelden over de barrière van hun verstand - deed de klare taal van de Blijde Boodschap geweld aan en maakte de waarachtige werkelijkheid van de Godmens tot een mythe.

Hun vlucht in het abstracte verloor zich in filosofische aanvaarding, die een verwerping inhoudt van de realiteit-in-vlees-en-bloed, want de realiteit waarin wij geloven, die wij gelovig weten, is de mystieke, mysterieuze, maar levensechte inplanting van de Godheid in

het menselijk geslacht: Gods Heilige Geest die in Zijn absolute, scheppende almacht het Goddelijk IK van Jezus Christus in de schoot van de uitverkorene tot menselijk leven bracht en het Woord deed Vlees worden.

* *
*

God, Heer van alle „materie” - materie welke door niemand volkomen kan worden doorgrond - en die bij steeds diepere doorgronding „immateriëler” wordt -, God, Heer van Hemel en Aarde van al het zichtbare en onzichtbare, Heer vooral ook van alle levenskracht, Schepper van de wonderbaarlijke mens, schiep bij de Incarnatie niet, zoals in den beginne, slechts zijn beeld en gelijkenis, maar herschiep zijn eigen Goddelijk IK in de gezegende schoot van de Uitverkorene tot de Vrucht van Haar lichaam, die bloed van Haar bloed, vlees van Haar vlees werd en opbloeide om mensenkind te zijn met de mensen in de door Hem geschapen menselijke natuur, die wonderbaarlijk geschapen was, geschonden werd, maar nog wonderbaarlijker hersteld werd door de Incarnatie:

„Deus, qui humanae substantiae dignitatem mirabiliter condidisti et mirabilis reformasti
O God, Gij hebt de menselijke natuur op wonderbare wijze waardigheid geschonken en deze op nog wondervoller wijze hersteld omdat Gij U gewaardigd hebt onze mensheid aan te nemen.”

* *
*

Is misschien het vage besef van de onuitsprekelijke grootheid van de Almachtige, de Oneindige, de Al-Schepper, - er oorzaak van dat velen zich niet kunnen voorstellen dat Die tot en in de nietige mens - zijn schepsel - afdaalt om als Mens herboren te worden?

Vergeet men dan niet, dat Hij, na de heerlijkheid der Schepping van zich te hebben doen uitgaan, op de zesde dag zijn allesovertreffende en schoonste schepping wilde voortbrengen, die als het ware logisch móest zijn: Zijn evenbeeld: „Laat ons de mens maken naar ons beeld en gelijkenis”?

Hield Hij, om een belofte, gedaan in den beginne, te vervullen, Maria, de Uitverkorene, niet geheel onbelekt, tota pulchra, inviolata, integra et casta, om in haar als in een Nieuwe Eerste Mens, Zijn beeld en gelijkenis ongeschonden te weten en in haar, door de Geest die levend maakt en één in wezen is met Hem, zichzelf in zijn zuiverste evenbeeld als Mens te verwekken?

* *
*

Het eucharistisch wonder nam een aanvang in het tabernakel van Maria, de allergezegendste van alle vrouwen, het Vas veneranda, het eerwaardige Vat, het Vas Spirituale, het geestelijk Vat, de Foederis arca, de Ark van het Verbond, de Domus aurea, het gouden huis en zij werd de Sancta Dei Genetrix, de uitverkorene die de God-Mens voortbracht. En daardoor werd de Decus humani generis, de glorie van ons mensen.

Het wonder van de Incarnatie kwam tot nooit eindigende voltooiing toen de Godmens Jezus Christus zijn Incarnatie voor altijd aan de héle mensheid aanbood: „Neemt en eet, dit is mijn Lichaam” - „Wie mijn Vlees eet en mijn bloed drinkt, blijft in Mij en Ik in hem.” Dit, Zijn Woord, zal ook ons menselijk IK doen herworden in de ongekende, maar absolute realiteit van het volmaakte mens-zijn - dat wij zullen delen, met de eeuwige God en eeuwige Mens Jezus Christus.

J. A.

* *
*

*Ere zij de Vader,
de Zoon
en de
Heilige Geest*

* *
*

PAX CHRISTI

Onze stamouders Adam en Eva hebben de vrede met God gebroken. Hun kind Kaïn brak de vrede met zijn broeder.

God heeft mens willen worden om ons uit de ban van het kwade te verlossen, om ons met Hem te verzoenen, om de vrede met Hem en tussen ons weer te herstellen.

Maar het kwaad is nog steeds in de wereld en zo de onvrede. De onvrede tussen de mens en zijn God, tussen de mens en zijn broeders en zusters.

Het Evangelie, het Kruis, dat betekenť een confrontatie van goed en kwaad, van vrede en onvrede.

Wij zijn allen geroepen tot de vrede, tot een zuivere, heroische vrede, vrucht van de overwinning van het goede.

Geen betere pacificatie van de wereld en de mensheid dan die van het Evangelie, de vredesboodschap bij uitstek.

Onszelf, ons milieu, de mensheid kerstenen, dat is vrede brengen, de Pax Christi.

J. B.

Kerst- en Nieuwjaarsgroet
en wens
van redactie en medewerkers
aan alle lezers,
mede- en tegenstanders
van
Confrontatie